

ТЕМА 5. ПРОГНОЗУВАННЯ ТА ПЛАНУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

5.1. Прогнозування розвитку підприємства

5.2. Зміст та основні принципи планування діяльності підприємства

5.3. Стратегічне планування діяльності підприємства

5.4. Тактичне та оперативне планування

- **Прогноз** (від гр. prognosis – передбачення) – це науково обґрунтована гіпотеза про ймовірний стан економічної системи та відповідних показників, що характеризують цей стан у майбутньому.

- **Прогнозування розвитку підприємства** – це наукове обґрунтування тенденцій і напрямів розвитку підприємства, можливих кількісних та якісних змін його стану в майбутньому, а також альтернативних шляхів і строків досягнення пріоритетних цілей.

процес формування прогнозу охоплює такі процедури (етапи):

- формування інформаційної бази прогнозу;
- аналіз об'єкта прогнозу та вивчення зовнішнього середовища і його впливу на об'єкт прогнозування;
- визначення прогнозної траєкторії об'єкта;
- прийняття рішень на підставі прогнозної інформації;
- оцінка якості прогнозу.

Методи прогнозування:

Фактографічні

Евристичні

Планування – це

процес визначення цілей, які підприємство передбачає досягти за певний період, та способів їх досягнення.

Принципи планування

- цільова спрямованість
- системність
- безперервність
- оптимальність використання ресурсів
- збалансованість
- адекватність
- гнучкість

За широтою охоплення об'єкта планування

- стратегічні**
- тактичні**
- оперативні**

За часовим періодом

- короткострокові

(період планування менше року);

- довгострокові

(строк планування, більший за рік)

За частотою використання

- одноразові плани**
- регулярні плани**

План підприємства

це розроблена система заходів, що передбачає цілі, зміст, збалансовану взаємодію ресурсів та їхній обсяг, методи і строки виконання робіт для виробництва і реалізації продукції або надання послуг.

Стратегічне планування

**це процес систематизованого
визначення довгострокових
цілей і напрямів діяльності
підприємства**

Базові стратегії розвитку

- **1. Стратегія зростання**, що відображає намір підприємства збільшувати обсяги продажу, прибутку, капітальних вкладень.
- **2. Стратегія стабілізації** відбиває прагнення підприємства зберегти досягнені обсяги виробництва, застосовується в основному в умовах істотної нестабільності обсягів продажу та прибутку.
- **3. Стратегія виживання** застосовується як оборонна стратегія в умовах глибокої кризи діяльності підприємства.

Альтернативні стратегії розвитку

- 1) стратегія мінімізації витрат*
- 2) стратегія диференціації*
- 3) стратегія диверсифікації*
- 4) стратегія сегментації
діяльності*
- 5) стратегія інновацій*

Бізнес-план підприємства

це комплексний плановий документ,
який містить систему заходів і дій,
узгоджених з метою та ресурсами і
спрямованих на одержання
максимального прибутку внаслідок
реалізації підприємницького
проекту

Основні розділи тактичних планів

- 1. Маркетингова діяльність**
- 2. План виробництва і реалізації продукції.**
- 3. Матеріально-технічне забезпечення.**
- 4. Персонал і оплата праці.**
- 5. Витрати, прибуток, рентабельність виробництва.**
- 6. Фінансовий план підприємства.**
- 7. Інноваційна діяльність.**
- 8. Капітальні вкладення та капітальне будівництво.**
- 9. Соціальний розвиток колективу.**
- 10. План охорони і безпеки цього**

Календарне планування

це розробка планів випуску кожного виду продукції для окремих виробничих підрозділів відповідно до річної виробничої програми підприємства.

Диспетчерське регулювання

це процес забезпечення виконання оперативних планів і графіків виробництва продукції в усіх підрозділах шляхом оперативного контролю діяльності, своєчасного виявлення та усунення недоліків і відхилень, що виникають у роботі